

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-86/19 - 1

Asia C-86/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

6.2.2019

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Juzgado de lo Mercantil n.º 9 de Barcelona (Espanja)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

3.12.2018

Kantaja:

SL

Vastaaja:

Vueling Airlines SA

Juzgado de lo Mercantil n.º 9 de Barcelona (Barcelonan kauppautuomioistuin nro 9)

[--]

[--] [tuomioistuinta koskevia tietoja]

Asia: Muut kuljetusalaa koskevat kanteet

[--]

[--] [oikeudenkäyntimenettelyyn liittyviä tunnistetietoja]

**ENNAKKORATKAISUPYYNTÖ EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIMELLE**

[--]

Paikka: Barcelona

Päivämäärä: 3.12.2018

TOSISEIKAT

I. SL nosti 11.12.2017 tässä tuomioistuimessa vahingonkorvauskanteen [– –], jossa lentoyhtiö Vueling Airlinesia vaadittiin maksamaan 1 131 erityisnosto-oikeutta (1 400 euroa) aineellisista ja aineettomista vahingoista, joita kantajalle aiheutui, kun hänen matkatavaransa, joita hän ei ole vielä saanut takaisin, katosivat 18.9.2017 Vueling Airlinesin lennolla Ibizalta Barcelonan kautta Fuerteventuraan.

II. Vaikka vastaaja myöntää matkatavaroiden katoamisen, se kieltäytyy maksamasta vaadittua rahamäärää ja tarjoaa aineellisten ja aineettomien vahinkojen korvaukseksi ainoastaan 250 euroa, koska kantaja ei kuvaillut kadonneiden matkatavaroiden sisältöä eikä esittänyt mitään maksutositteita, jotka osoittaisivat niiden arvon ja niiden esineiden ja tavaroiden arvon, jotka kantajan oli täytynyt hankkia kadonneiden tilalle, ja koska kantaja ei myöskään määrittänyt matkatavaroiden kilomäärää, vaikka nämä tiedot ovat vastaajan mukaan välttämättömiä, jotta kantajalle voitaisiin myöntää Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetun korvausvastuun ylärajan mukainen korvaus.

III. Koska kumpikaan asianosaisista ei vaatinut istunnon järjestämistä, asia siirrettiin ratkaistavaksi. [alkup. s. 2]

IV. [– –] Tätä alaa koskevan Espanjassa oikeuskäytännön epäyhtenäisyyden vuoksi [– –] esiin nousee kysymys siitä, onko Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleessa ja 22 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettua korvausvastuun ylärajaa (1 131 erityisnosto-oikeutta) noudatettava aina ja joka tapauksessa jo sillä perusteella, että matkatavaroiden on osoitettu kadonneen, jos kyseessä on vakavin kyseisissä määräyksissä mainittu vahinkotapahtuma, ilman, että matkustajan tarvitsee esittää tai osoittaa mitään muita seikkoja, vai voidaanko tämän korvausvastuun ylärajan mukainen korvaus päinvastoin myöntää vain, jos matkustaja osoittaa matkatavaroiden sisällön ja arvon millä tahansa lainmukaisella todistuskeinolla, esimerkiksi esittämällä maksutositteet kyseisistä henkilökohtaisista esineistä ja tavaroista sekä tuotteista, jotka hänen on täytynyt hankkia niiden tilalle, ja ilmoittaa matkatavaroissa kuljetetun kilomäärän sekä hänelle aiheutuneiden aineettomien vahinkojen arvioimiseksi sen, katosivatko matkatavarat meno- vai paluumatkalla, ja tuomioistuimen on otettava kaikki nämä seikat huomioon vahingonkorvauksen määrää kohtuullistaessaan.

V. Tästä syystä asian käsittelyä ja tuomion antamista päätettiin lykätä 24.10.2018 annetulla määräyksellä [– –].

Kantaja puoltaa ennakkoratkaisupyyntönsä esittämistä Euroopan unionin tuomioistuimelle, koska Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleen ja 22 artiklan 2 kappaleen tulkintaan liittyy oikeudellisia ongelmia – jotka nimenomaan

ovat johtaneet epäyhtenäisten ja keskenään ristiriitaisten tuomioiden antamiseen –, kun taas vastaajana oleva lentoyhtiö vastustaa sitä. Se katsoo, että unionin oikeussääntöjen sisältö on selvä ja yksiselitteinen ja että 1131 erityisnosto-oikeutta on korvausvastuun yläraja, jota tuomioistuin voi kohtuullistaa asian olosuhteiden perusteella myös silloin, kun kyse on matkatavaroiden katoamisesta.

OIKEUDELLINEN ARVIOINTI

I. Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen konsolidoidun version (Amsterdam 2.10.1997) 234 artiklassa määrätään, että ”yhteisön tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu:

- 1.1. tämän sopimuksen tulkinnasta;
- 1.2. yhteisön toimielimen tai EKP:n säädöksen pätevyydestä ja tulkinnasta;
- 1.3. neuvoston säädöksellä perustettua toimielintä koskevien sääntöjen tulkinnasta, jos näissä säännöissä niin määrätään.

Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, tämä tuomioistuin voi, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, pyytää yhteisön tuomioistuinta ratkaisemaan sen.

Jos tällainen kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava kysymys yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi.” [alkup. s. 3]

II. Kansallisten tuomioistuinten ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä laaditun yhteisöjen tuomioistuimen muistion (EUVL 2005, C 143, s. 1) mukaan ennakkoratkaisua voidaan pyytää, kun

- 1) vireillä oleva menettely on edennyt tuomion harkintavaiheeseen
- 2) Euroopan unionin tuomioistuimelle on esitettävä unionin oikeussäännön tulkintaa koskeva kysymys.

III. Käsiteltävässä asiassa heränneet kysymykset koskevat eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämistä 28.5.1999 tehdyn Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleen ja 22 artiklan tulkintaa [– –].

Sen 17 artiklan 2 kappaleessa, jossa vahvistetaan kirjatun matkatavaran tuhoutumisesta, katoamisesta tai vahingoittumisesta aiheutuneisiin vahinkoihin sovellettavat sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskevat säännöt, määrätään seuraavaa:

”Rahdinkuljettaja on vastuussa kirjatun matkatavaran tuhoutumisesta, katoamisesta tai vahingoittumisesta aiheutuneesta vahingosta ainoastaan sillä edellytyksellä, että tuhoutumisen, katoamisen tai vahingoittumisen aiheuttanut

tapahtuma sattui ilma-aluksessa tai sellaisena aikana, jolloin kirjattu matkatavara oli rahdinkuljettajan huostassa. Rahdinkuljettaja ei kuitenkaan ole vastuussa, jos ja siinä määrin kuin vahinko aiheutui matkatavaran omasta viasta, laadusta tai puutteellisuudesta.”

Rahdinkuljettajan sopimukseen perustumattoman vastuun määrittämiseksi Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kappaleessa vahvistetaan sekä kirjattua että kirjaamatonta matkatavaraa koskevan korvausvastuun ylärajaksi 1 131 erityisnosto-oikeutta matkustajaa kohden seuraavasti:

”2. Matkatavaran kuljetuksessa rahdinkuljettajan korvausvastuu matkatavaran tuhoutumisen, katoamisen, vahingoittumisen tai viivästyksen osalta on rajoitettu 1 000:een erityisnosto-oikeuteen matkustajaa kohden, paitsi jos matkustaja on kirjattun matkatavaran rahdinkuljettajalle jättäessään erityisesti ilmoittanut sen etuuden määrän, joka liittyy matkatavaran määräpaikkaan toimittamiseen, ja suorittanut mahdollisesti vaaditun lisämaksun.

Tässä tapauksessa rahdinkuljettaja on velvollinen suorittamaan korvauksena enintään ilmoitetun määrän, jollei se näytä, että ilmoitettu määrä on suurempi kuin matkustajan ilmoittaman määräpaikkaan toimittamiseen liittyvän etuuden todellinen arvo.”

Tätä ylärajaa ei noudateta, ”jos matkustaja on kirjattun matkatavaran rahdinkuljettajalle jättäessään erityisesti ilmoittanut sen etuuden määrän, joka liittyy matkatavaran määräpaikkaan toimittamiseen, ja suorittanut mahdollisesti vaaditun lisämaksun” (Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kappale) tai jos vahinko on johtunut rahdinkuljettajan taikka sen palveluksessa olevien henkilöiden tai asiamiesten teosta tai laiminlyönnistä, joka on tehty tahallisesti tai ehdollisen tahallisesti (Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 5 kappale).

IV. Käsiteltävän asian taustalla olevat tosiseikat ovat seuraavat:

SL [–] oli ostanut lentoyhtiö Vueling Airlinesilta lennon matkustaakseen Ibizalta Barcelonan kautta Fuerteventuraan 18.9.2017. [alkup. s. 4]

[–]

Matkatavaroiden kirjaamisen jälkeen lento eteni normaalisti. Määrälentoasemalla kantaja kuitenkin totesi, etteivät hänen matkatavaransa olleet saapuneet perille, mistä syystä [–] hän teki lentoyhtiölle matkatavaravahinkoilmoituksen (PIR).

Kun lentoyhtiö ei kohtuullisen ajan kuluessa onnistunut paikallistamaan matkatavaroita, kantaja nosti 11.12.2017 Vueling Airlinesia vastaan vahingonkorvauskanteen, jossa hän vaati sitä maksamaan hänen matkatavaroidensa katoamisesta korvausvastuun ylärajan mukaisen korvauksen eli 1 131 erityisnosto-oikeutta, koska kyseessä oli vakavin Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kappaleessa mainituista vahinkotapahtumista.

Vastaajana oleva lentoyhtiö vastustaa tätä vaatimusta. Vaikka se myöntää, ettei kantajan matkatavaroita edelleenkään ole paikallistettu, se kieltäytyy maksamasta korvausvastuun ylärajan mukaista korvausta ja tarjoaa matkatavaroiden katoamisesta aiheutuneiden aineellisten ja aineettomien vahinkojen korvaukseksi ainoastaan 250 euroa. Vastineessaan se perustelee kieltäytymistään [– –] 1 131 erityisnosto-oikeuden maksamisesta sillä, että kantaja ei erittele matkatavaroiden sisältöä ja arvoa, koska hän ei esitä mitään maksutositteita niiden tilalle hankkimistaan tavaroista, eikä määritä matkatavaroiden kilomäärää, vaikka kaikki nämä tiedot ovat välttämättömiä korvausvastuun ylärajan mukaisen korvauksen myöntämiseksi.

V. Käsiteltävän asian asianosaisten esittämät näkemykset heijastavat Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleen ja 22 artiklan 2 kappaleen tulkinnassa esiintyneitä oikeudellisia näkemyseroja. Jotkut Espanjan tuomioistuimet ovat sitä mieltä, että jos matkatavaroiden katoamista koskevan objektiivisen edellytyksen osoitetaan täyttyvän, korvaukseksi on myönnettävä korvausvastuun ylärajan mukaisesti 1 131 erityisnosto-oikeutta vaatimatta matkustajaa esittämään mitään lisätodisteita, koska niiden toteen näyttäminen on ylivoimaista (probatio diabolica) [– –], kun taas jotkut niistä katsovat, ettei matkatavaroiden katoaminen ole riittävä peruste 1 131 erityisnosto-oikeuden maksamiselle, koska se on korvausvastuun yläraja, jota tuomioistuimen on kohtuullistettava ottamalla huomioon eri seikkoja, ja että matkustajan velvollisuutena on esittää perustelut ja todisteet siitä, että matkatavaroihin sisältyneiden tavaroiden tai niiden tilalle hankittujen tavaroiden arvo ylitti tämän ylärajan, tai ilmoittaa matkatavaroiden kilomäärä tai tieto siitä, tapahtuiko katoaminen meno- vai paluumatkalla.

VI. Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään näiden seikkojen perusteella seuraava ennakkoratkaisukysymys:

6.1. Onko Espanjan tuomioistuinten tulkinta 28.5.1999 tehdyn Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleesta ja 22 artiklan 2 kappaleesta yhteensopeltuva unionin oikeuden kanssa, ja erityisesti onko asianmukaista, että jos vain matkatavaroiden katoaminen on näytetty toteen, korvausvastuun ylärajan mukainen korvaus eli 1 131 erityisnosto-oikeutta myönnetään vain, jos matkustaja laatii matkatavaroihin sisältyneistä henkilökohtaisista esineistä ja tavaroista luettelon ja esittää niiden ja niiden tilalle hankkimiensa tuotteiden arvosta maksutositteet, joiden perusteella voidaan olettaa, että niiden arvo tosiasiallisesti ylittää korvausvastuun ylärajan, tai jollei näitä tietoja ole, esittää [alkup. s. 5] muita tietoja, esimerkiksi matkatavaroiden kilomäärän ja sen, tapahtuiko katoaminen meno- vai paluumatkalla?

[– –]

PÄÄTÖSOSA

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään seuraava ennakkoratkaisukysymys:

1. Jos matkatavaroiden katoaminen on näytetty toteen, onko lentoyhtiö aina ja joka tapauksessa velvollinen maksamaan matkustajalle korvausvastuun ylärajan mukaisen vahingonkorvauksen eli 1 131 erityisnosto-oikeutta, koska kyse on vakavimmasta 28.5.1999 tehdyn Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 2 kappaleessa ja 22 artiklan 2 kappaleessa mainitusta vahinkotapahtumasta, vai voiko tuomioistuin kohtuullistaa korvausvastuun ylärajan mukaista korvausta asian olosuhteiden perusteella myös silloin, [–] kun kyse on matkatavaroiden katoamisesta, niin että 1 131 erityisnosto-oikeutta voidaan myöntää vain, jos matkustaja osoittaa jollakin lainmukaisella todistuskeinolla, että kirjattuihin matkatavaroihin sisältyneiden henkilökohtaisten esineiden ja tavaroiden arvo ja niiden tilalle hankittujen tuotteiden arvo ylittävät tämän ylärajan, tai jos matkustaja näiden tietojen puuttuessa ilmoittaa matkatavaroiden katoamisesta seuranneista haitoista aiheutuneen aineettoman vahingon arvioimiseksi muita tietoja, kuten matkatavaroiden kilomäärän tai tiedon siitä, katosivatko matkatavarat meno- vai paluumatkalla?

[–]

[–] [menettelyyn ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä seikkoja]

Barcelonassa 11.1.2019.

[–] [alkup. s. 6]

[–]

[–] [alkup. s. 7] [henkilötietojen käsittelyyn liittyviä seikkoja]

[–]

[–] [alkup. s. 8] [–]

[–]

[–] [alkup. s. 9] [välipäätöksen tiedoksi antamisessa tapahtuneiden virheiden oikaisu]